

Musa Soysal

Sakarya Üniversitesi Hukuku Fakültesi
İdare Hukuku Anabilim Dalı

**İVEDİ YARGILAMA USULÜNE TABİ
İHALE İŞLEMLERİ VE BU İŞLEMLERE
İLİŞKİN UYUŞMAZLIKLARIN
GİDERİLMESİ**

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	V
KISALTMALAR.....	XV
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM KAMU İHALELERİ VE KAMU İHALE İŞLEMLERİ

1.1. İdarenin Sözleşmeleri	7
1.1.1. İdari Sözleşmeler.....	8
1.1.2. İdarenin Özel Hukuk Sözleşmeleri	13
1.1.3. İdarenin Sözleşmelerinin Yapılış Usulü.....	15
1.2. Genel Olarak Kamu İhaleleri.....	16
1.2.1. Kavramsal Çerçeve	16
1.2.2. Kamu İhalelerinin Hukuki Niteliği	17
1.2.2.1. İdari İşlem Olarak Kamu İhaleleri.....	19
1.2.2.2. Özel Hukuktaki Sözleşme Teorisi Bakımından Kamu İhaleleri.....	23
1.2.3. Kamu İhalelerine Uygulanacak Yasal Düzenlemeler	25
1.2.3.1. 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu.....	29
1.2.3.1.1. DİK Kapsamında Yer Alan İdareler	30
1.2.3.1.2. DİK Kapsamında Yer Alan İşler	32
1.2.3.2. 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu.....	32
1.2.3.2.1. KİK Kapsamında Yer Alan İdareler.....	32

1.2.3.2.2. KİK Kapsamında Yer Alan İşler.....	34
1.2.3.2.3. KİK Hükümlerinden İstisna Tutulan Haller...	35
1.2.4. Kamu İhalelerinde Gözetilmesi Gereken Temel İlkeler	36
1.2.4.1. Açıklık/Saydamlık/Şeffaflık İlkesi	38
1.2.4.2. Rekabet İlkesi	41
1.2.4.3. Eşit Muamele İlkesi	44
1.2.4.4. Gizlilik İlkesi	45
1.2.4.5. Diğer İlkeler	47
1.2.5. İhale Usulleri.....	52
1.2.5.1. Devlet İhale Kanunu'nda Düzenlenen İhale Usulleri.....	53
1.2.5.1.1. Kapalı Teklif Usulü.....	53
1.2.5.1.2. Belli İstekliler Arasında Kapalı Teklif Usulü ...	54
1.2.5.1.3. Açık Teklif Usulü	55
1.2.5.1.4. Pazarlık Usulü	55
1.2.5.1.5. Yarışma Usulü	56
1.2.5.2. Kamu İhale Kanunu'nda Düzenlenen İhale Usulleri.....	57
1.2.5.2.1. Açık İhale Usulü	57
1.2.5.2.2. Belli İstekliler Arasında İhale Usulü	58
1.2.5.2.3. Pazarlık Usulü	59
1.2.5.2.4. Diğer Alım Usulleri.....	62
1.3. Kamu İhale İşlemleri	63
1.3.1. Devlet İhale Kanunundaki İhale İşlemleri.....	63
1.3.1.1. İhaleye Hazırlık İşlemleri	64
1.3.1.1.1. Tahmini Bedelin Tespiti.....	64
1.3.1.1.2. Onay Belgesinin Hazırlanması.....	65
1.3.1.1.3. Şartnamelerin Hazırlanması ve Verilmesi	65
1.3.1.1.4. İhale Komisyonunun Kurulması.....	67
1.3.1.1.5. İhale İşlem Dosyasının Hazırlanması.....	67

1.3.1.1.6. İhale İlanının Yapılması.....	68
1.3.1.1.7. Tekliflerin ve Geçici Teminatın Alınması.....	70
1.3.1.2. Tekliflerin Değerlendirilmesi ve İhalenin Sonuçlandırılması.....	71
1.3.1.2.1. Uygun Bedelin Tespit Edilmesi.....	71
1.3.1.2.2. İhale Kararının Alınması.....	72
1.3.1.2.3. İhale Kararının Onaylanması veya İptal Edilmesi.....	73
1.3.1.2.4. Kesinleşen İhale Kararının Bildirilmesi.....	74
1.3.1.3. Sözleşmenin Yapılması.....	75
1.3.2. Kamu İhale Kanunundaki İhale İşlemleri.....	76
1.3.2.1. Hazırlık Aşamasındaki İşlemler	76
1.3.2.1.1. İhale Konusunun Tespit Edilmesi ve Teknik Şartnamenin Hazırlanması	76
1.3.2.1.2. Yaklaşık Maliyetin Hesaplanması.....	77
1.3.2.1.3. İhale Usulünün Belirlenmesi.....	79
1.3.2.1.4. İhale Dokümanının Hazırlanması.....	79
1.3.2.1.5. İhale Onayının Alınması.....	81
1.3.2.1.6. İhale Komisyonunun Kurulması ve İhale İşlem Dosyasının Hazırlanması.....	82
1.3.2.1.7. İhalenin İlan Edilmesi	83
1.3.2.2. Tekliflerin Değerlendirilmesi ve Sonuçlandırılması	85
1.3.2.2.1. Tekliflerin Alınması ve Değerlendirilmesi.....	86
1.3.2.2.2. İhalenin Karara Bağlanması.....	88
1.3.2.2.3. İhale Kararının Onaylanması.....	88
1.3.2.2.4. İhale Sonucunun Bildirilmesi	90
1.3.2.3. Sözleşmenin Yapılması.....	90
1.4. İhale İşlemlerine Karşı Başvuru Yolları.....	92
1.4.1. İdari Başvurular.....	94

1.4.1.1. İdareye Şikayet Başvurusu	94
1.4.1.2. İtirazen Şikayet Başvurusu	96
1.4.2. Yargısal Başvurular	98

İKİNCİ BÖLÜM
İDARENİN YARGISAL DENETİMİ VE
YARGILAMAYA İLİŞKİN ÖZEL BİR USUL:
İVEDİ YARGILAMA USULÜ

2.1. İdarenin Yargısal Denetimi ve İdari Yargılama Usulü	99
2.1.1. İdarenin Yargısal Denetimi	99
2.1.2. İdarenin Yargısal Denetiminin Amacı.....	101
2.1.3. İdarenin Yargısal Denetiminin Doğuşu ve İdari Yargı Sistemleri.....	102
2.1.4. İdarenin Denetiminde Genel Yargılama Usulü.....	104
2.1.5. İdari Yargıda Özel Yargılama Usulleri.....	105
2.1.5.1. İvedi Yargılama Usulü (20/A).....	106
2.1.5.2. Merkezi ve Ortak Sınavlara İlişkin Yargılama Usulü (20/B).....	107
2.1.5.3. Askerî Hizmete İlişkin İdari İşlem ve Eylemlerden Doğan Uyuşmazlıklara Dair Hükümler (20/C).....	109
2.2. Genel Olarak İvedi Yargılama Usulü	110
2.2.1. İvedi Yargılama Kavramı.....	110
2.2.2. İvedi Yargılama Usulünün Amacı	112
2.2.3. Fransız İdare Hukuku'nda İvedi Yargılama Usulü ve Kapsamı .	114
2.2.4. İvedi Yargılama Usulüne Tabi Uyuşmazlıklar	118
2.3. İvedi Yargılamaya İlişkin Usul Hükümleri.....	122
2.3.1. Süreye İlişkin Hükümler.....	122
2.3.1.1. Dava Açma Süresi	123

2.3.1.2. İlk İnceleme Süresi	124
2.3.1.3. Savunma Süresi	124
2.3.1.4. Yargılama ve Karar Süresi	125
2.3.1.5. Kanun Yoluna Başvuru ve İnceleme Süresi	126
2.3.2. Taraf Dilekçelerine İlişkin Hükümler	128
2.3.3. İdareye Başvuruya İlişkin Hükümler	129
2.3.4. Yürütmenin Durdurulmasına İlişkin Hükümler.....	132
2.3.5. Kanun Yoluna İlişkin Hükümler.....	134
2.4. İvedi Yargılama Usulünün Adil Yargılanma Hakkı Kapsamında Değerlendirilmesi.....	137
2.4.1. Adil Yargılanma Hakkı.....	138
2.4.2. İvedi Yargılama Usulünün Adil Yargılama Hakkı Kapsamında Değerlendirilmesi	140
2.4.2.1. Sürelere İlişkin Değerlendirme	142
2.4.2.2. Dava Dilekçelerine İlişkin Değerlendirme	144
2.4.2.3. İdareye Başvuruya İlişkin Değerlendirme	145
2.4.2.4. Yürütmenin Durdurulması Kararlarına İtiraza İlişkin Değerlendirme	146
2.4.2.5. İstinaf Kanun Yoluna İlişkin Değerlendirme.....	148

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İVEDİ YARGILAMA USULÜNE TABİ İHALE İŞLEMLERİ VE İŞLEMLERE İLİŞKİN UYUŞMAZLIKLARIN GİDERİLMESİ

3.1. Kamu İhale İşlemlerinin İvedi Yargılama Usulü Kapsamında Değerlendirilmesi.....	149
3.1.1. İvedi Yargılama Usulü Kapsamındaki İhale İşlemleri.....	150
3.1.1.1. İhale İşlemleri.....	150

3.1.1.2. Şikayet ve İtirazen Şikayet Başvurusuna İlişkin Kararlar	152
3.1.1.3. İhalenin İptali Kararı	154
3.1.1.4. KİK ve DİK Kapsamında Yer Almayan veya İstisna Tutulan İdareler ve İşlere İlişkin İhale İşlemleri	157
3.1.1.5. Zarara Sebep Olan İhale İşlemleri	160
3.1.1.6. İdari Sözleşmelerin Hazırlanış Aşamasındaki İşlemler	162
3.1.1.7. Özel Hukuk Kişilerinin Kamu Hizmetlerinin Görülmesi Sırasında Yaptığı İşlemler.....	164
3.1.2. İvedi Yargılama Usulüne Tabi Olmayan Kamu İhalelerine İlişkin İşlemler	167
3.1.2.1. İhaleden Yasaklama Kararları	167
3.1.2.2. Doğrudan Temin Usulü ve Tasarım Yarışmaları Kapsamında Yapılan İşlemler	171
3.1.2.3. İşin Gördürülmesi İçin İhale Usulü Yerine Yapılan İşlemler	173
3.1.2.4. İhale İşlemlerine Dayanak Genel Düzenleyici İşlemler	174
3.1.2.5. Tek Dilekçeyle Dava Açılabilir İdari İşlemler	177
3.1.2.6. Öncelikle Sonuçlandırılması Özel Önem Taşımayan İhale İşlemlerine İlişkin Uyuşmazlıklar	179
3.2. Kamu İhale Uyuşmazlıklarının Giderilmesi	181
3.2.1. Davanın Açılması ve Dava Dilekçeleri.....	182
3.2.2. Dava Dilekçesi Üzerine İlk İnceleme	183
3.2.2.1. Görev ve Yetki.....	184
3.2.2.2. İdari Mercî Tecavüzü.....	187
3.2.2.3. Ehliyet	189
3.2.2.4. İdari Davaya Konu Olacak Kesin ve Yürütülmesi Gerekli İşlem.....	193
3.2.2.5. Süre Aşımı	194
3.2.2.6. Husumet	195

3.2.2.7. Dava Dilekçesinin İYUK'un 3. ve 5. Maddesine Uygunluğu.....	197
3.2.3. Yürütmenin Durdurulması	198
3.2.4. Yargılama ve Hüküm	200
3.2.4.1. İptal Davasına İlişkin İnceleme	200
3.2.4.2. Tam Yargı Davasına İlişkin İnceleme	205
3.2.5. Kanun Yolları.....	208
3.2.5.1. İstinaf İncelemesi	209
3.2.5.2. Temyiz İncelemesi	210
SONUÇ	211
KAYNAKÇA.....	223